

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра загальної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія і організація наукових досліджень

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» для студентів ступеня вищої освіти «магістр»

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Кіктенко Кіктенко А.І. - доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри загальної підготовки

Протокол № 2 від 26.09.2023р.

Завідувач кафедри загальної підготовки Ярошенко Ярошенко В.М.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023р.

Голова Вченої ради МВ (Михайло Волков)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл загальної підготовки	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 150		2-й	
		Семестр	
		3-й,4-й	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3/3 год.	Другий магістерський рівень	Лекції	
		36 год.	
		Семінарські, практичні	
		36 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
Самостійна робота			
78 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 150 год.: 72 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота (48 % до 52 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета: Опанування знаннями та уміннями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, логічних законів та форм, рівнів методології, принципів і методів наукового пошуку, а також оформлення та представлення на захист результатів проведеного наукового дослідження.

Завдання:

- оволодіння знаннями щодо видів сутності та видів наукових досліджень та науково-дослідних робіт та вимог ВАК України до наукових публікацій, законів і категорій логіки науки та логічними формами наукового мислення, методологічних рівнів, принципів і методів наукового пошуку, та напрацювання навичок у їх використанні;
- застосуванні методологічних принципів і методів наукового дослідження;
- організації та здійсненні наукового дослідження та оформлення та оприлюднення результатів наукових досліджень (в т.ч. магістерської роботи).

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими

А) загальними компетентностями:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- 4.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- 5.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 7.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Б) фаховими компетентностями:

- 4.Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах освіти, доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- 6.Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- 7.Здатність здійснювати організацію та управління діяльністю медсестринських структурних підрозділів.
- 8.Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких **програмних результатів** навчання:

- 1.Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.
- 2.Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.

3. Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров'я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, оцінювати результати роботи колективу.

6. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв'язання.

10. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері медсестринства, обирати методи та інструменти досліджень, висувати і перевіряти гіпотези, обґрунтовувати висновки.

13. Збирати, аналізувати та оцінювати інформацію, необхідну для розв'язання складних задач у сфері медсестринства, зокрема у науковій та професійній літературі, базах даних.

16. Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

18. Застосовувати сучасні емпіричні та статистичні методи, методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері видавництва та поліграфії.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 год. / 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Генезис наукового пізнання..

Тема 1. Сутність науки і її соціальних функцій.

Наука як форма пізнання світу. Поняття і особливості наукового пізнання. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання. Сутність науки і наукової діяльності. Предмет, завдання і функції науки. Специфіка наукової діяльності. Структура і класифікація наук. Взаємозв'язок науки і практики. Співвідношення наукового та повсякденного пізнання. Наукові школи: Античність, Середньовіччя, Відродження. Наукознавство та його розвиток.

Тема 2. Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.

Міждисциплінарний підхід до дослідження феномена наукових шкіл. Теоретична модель наукової школи. Роль соціальних факторів у формуванні наукових шкіл. Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи. Формування особистості науковця. Виховання творчих здібностей.
Риси творчої

особистості “ідеального” вченого як суб’єкта наукового пізнання. Особливості розумової праці. Етика та праксеологія науки. Проблема гармонії істини, добра та краси у творчості вченого. Свобода наукового пошуку та соціальна відповідальність науковця. Характеристика рис і якостей науковця. Типологічні портрети дослідників. Видатні постаті та основні наукові школи в українській медичній науці.

Кредит 2. Онтологічні основи наукового пізнання..

Тема 3. Проблема реальності в науці. Універсальні форми буття матерії.

Проблема пізнання субстанції світу. Єдність і особливість буття і матерії. Онтологічне значення простору і часу як універсальних форм буття. Субстанційно-онтологічний аспект розвитку взаємодії та детермінації. Співвідношення об’єктивної і суб’єктивної реальності. Проблема реальності в науці.

Кредит 3. Гносеологічні проблеми науки..

Тема 4. Філософсько-методологічні моделі розвитку науки.

Позитивізм XIX ст. Вчення про науку у філософії О. Конта. Еволюціонізм Г. Спенсера. Індуктивізм (Д. Мілль, І. Дживонс). Концепція філософії науки Е. Маха. Проблеми філософії науки в неокантіанстві Марбурзької (Коген, Наторп, Кассірер) та Баденської (Віндельбанд, Ріккерт) шкіл. Марксизм. Філософська концепція науки у працях К. Маркса і Ф. Енгельса. Категоріальні засади наукового мислення. Соціально-практичні засади науки. Проблема деполітизації методології К. Маркса. Неопозитивістські концепції методології науки (Б. Рассел, М. Шлік, Л. Вітгенштейн, Р. Карнап, Ф. Франк). Концепція розвитку наукового знання К. Поппера. Теорія наукових революцій Г. Куна. Методологічні ідеї філософії структуралізму, феноменології та герменевтики.

Тема 5. Формальна логіка.

Логіка Аристотеля. Криза двозначної логіки в XX ст. й розвиток кібернетичних знань. Використання ідеалізації та формалізації у науковому пошуку. Поняття про логіку науки. Наукова мова як система термінів, понять, символів, позначень і логічних форм. Основні логічні форми теоретичного пізнання: поняття, судження, умовивід, класифікація. Закони двозначної логіки: тотожності, виключеності, непротиріччя, достатнього обґрунтування. Поняття про логічну форму. Основні логічні форми: кон’юнкція, диз’юнкція, заперечення, еквіваленція, існування, загальність та імплікація. Використання логічних форм і законів у

магістерській роботі, у представленні результатів і підсумків наукового пошуку.

Кредит 4: Методологічний арсенал науки.

Тема 6. Основні поняття і категорії наукової методології.

Наукова ідея як спроба нетрадиційного пояснення явищ. Основні форми наукового пізнання (факт, гіпотеза, закон, концепція, теорія). Поняття про наукові факти та їх роль у науковому дослідженні. Формування та обґрунтування наукових гіпотез. Види гіпотез. Наукові закони. Концепція як спосіб розуміння, пояснення, тлумачення основної ідеї теорії. Поняття наукової теорії, її сутність та структура. Наукова теорія як найвищий рівень синтезу знання. Структурні елементи науки: поняття, категорії, принципи, постулати, правила. Докази як процес встановлення істинності твердження. Спростування як засіб розвитку наукового пізнання. Структура наукового доказу та спростування: теза, аргумент, форма (демонстрація). Правила і умови доказів та спростувань. Сутність та правила аргументації. Класифікаційна проблема в сучасній науці. Принципи класифікацій.

Тема 7. Методи дослідження: класифікація і характеристика.

Поняття про метод дослідження. Класифікація методів дослідження відповідно до теоретичного й емпіричного рівня дослідження. Застосування загальних методів дослідження: теоретичних (ідеалізація, формалізація, аксіоматизація, гіпотеза й припущення, системний метод), емпіричних і теоретичних (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання), емпіричних (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент). Специфічні методи наукових досліджень в медичній школі.

Тема 8. Основи евристики.

Евристика як наука про творчість. Творча уява – основна складова креативності особистості. Раціональні та ірраціональні методи творчої пошукової діяльності. Категорії евристики (гумор та дотепність; краса та доцільність). Штучний інтелект: проблеми, пошуки, рішення.

Кредит 5: Організація наукового дослідження .

Тема 9: Етапи і оформлення результатів наукового дослідження.

Сутність та основні етапи організації наукового дослідження. Наукова проблема, її постановка та формулювання. Актуальність теми дослідження та її обґрунтування. Об'єкт, предмет і мета дослідження. Наукова новизна і практична значущість. Теоретична і методологічна основа дослідження. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи структура наукової роботи: композиція (титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, заключна частина, список використаних джерел, додатки), рубрикація тексту. Необхідні документи для захисту магістерської роботи: наказ про

затвердження теми і наукове керівництво, рекомендація кафедри до захисту, текст роботи, відзив, рецензії. Підготовка виступу для захисту роботи: доповідь, використання мультимедійних матеріалів, супровід виступу додатковими матеріалами, відповіді на запитання і зауваження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин												
	очна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Кредит 1. Генезис наукового пізнання.</i>													
Тема1. Сутність науки і її соціальних функцій.	15	2	2			11							
Тема2. Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.	15	2	2			11							
Разом за кредитом 1	30	4	4			22							
<i>Кредит 2. Онтологічні основи наукового пізнання.</i>													
Тема3. Проблема реальності в науці. Універсальні форми буття матерії.	30	6	6			18							
Разом за кредитом 2	30	6	6			18							
<i>Кредит 3. Гносеологічні проблеми науки.</i>													
Тема4. Філософсько-методологічні моделі розвитку науки.	15	2	2			11							
Тема5. Формальна логіка.	15	6	6			3							
Разом за кредитом	30	8	8			14							
<i>Кредит 4: Методологічний арсенал науки.</i>													
Тема6. Основні поняття і категорії наукової методології.	10	4	4			2							
Тема7. Методи дослідження: класифікація і характеристика.	10	4	4			2							
Тема8. Основи евристики.	10	4	4			2							
Разом за кредитом 4	30	12	12			6							
<i>Кредит 5: Організація наукового дослідження.</i>													
Тема 9. Етапи і оформлення результатів наукового дослідження.	30	6	6			18							
Разом за кредитом 5	30	6	6			18							
Всього	150	36	36			78							

5. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Сутність науки і її соціальних функцій.	2	
2	Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.	2	
3	Проблема реальності в науці. Універсальні форми буття матерії.	6	
4	Філософсько-методологічні моделі розвитку науки	2	
5	Формальна логіка.	6	
6	Основні поняття і категорії наукової методології.	4	
7	Методи дослідження: класифікація і характеристика.	4	
8	Основи евристики.	4	
9	Етапи і оформлення результатів наукового дослідження.	6	
Разом		36 год.	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Сутність науки і її соціальних функцій.	11	
2	Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.	11	
3	Проблема реальності в науці. Універсальні форми буття матерії.	18	
4	Філософсько-методологічні моделі розвитку науки	11	
5	Формальна логіка.	3	
6	Основні поняття і категорії наукової методології.	2	
7	Методи дослідження: класифікація і характеристика.	2	
8	Основи евристики.	2	
9	Етапи і оформлення результатів наукового дослідження.	18	
Всього		78 год.	

7. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати).

- в аспекті логічності мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

8. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на семінарських, практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;

- мобільність і критичність мислення;

- володіння засобами обробки інформації;

- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну

інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання до заліку:

1. Дайте визначення змісту науки залежно від ролей, які вона виконує в суспільстві. Назвіть процеси науки як діяльності людей.
2. Охарактеризуйте існуючі функції науки.
3. Що на Вашу думку є об'єктом і суб'єктом науки?
4. Дайте визначення науковій діяльності та перерахуйте її форми.
5. Опишіть що таке наукознавство. Дайте характеристику її розділам.
6. Поняття характеристика та визначення елементів науки як системи знань (наукова ідея, наукові закони, парадокс, науковий факт, гіпотеза, теорія).
7. Виникнення та становлення науки.
8. Класифікація наук, її призначення, мета та способи побудови.
9. Фундаментальні науки, їх характеристика.
10. Прикладні науки та їх значення в підвищенні ефективності народного господарства.
11. Наведіть діючу в Україні класифікацію наук, затверджену Вищою акредитаційною комісією МОН України.
12. Опишіть напрямки наукової інтеграції України у світове співтовариство в умовах глобалізації науки.

13. Охарактеризуйте принципи форми міжнародного наукового співробітництва.
14. Організація науки в Україні.
15. Організаційна побудова медичної академічної науки.
16. Надайте визначення наукової та науково-технічної діяльності.
17. Управління наукою в Україні.
18. Охарактеризуйте суб'єкти науково-дослідної діяльності у вищому навчальному закладі.
19. Опишіть форми науково-дослідної роботи.
20. Реалізація системи управління науково-дослідною діяльністю вищого навчального закладу (планування, облік, контроль аналіз, прийняття рішень).
21. Розкрийте суть поняття науково-дослідної роботи студентів.
22. Мета залучення студентів до науково-дослідної роботи студента.
23. Опишіть завдання науково-дослідної роботи студентів.
24. Класифікація форм організації науково-дослідної роботи студентів у ЗВО.
25. Охарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів у навчальному процесі. Опишіть види навчально-дослідної роботи студентів.
26. Магістерська робота та виробнича практика як найвищий ступінь участі студента в науково-дослідній роботі.
27. Організація роботи студентського наукового гуртка.
28. Керівництво науково-дослідною роботою студентів у ЗВО, її організація та планування.
29. Дайте визначення наукової організації праці та охарактеризуйте її елементи.
30. Пишіть особливості творчої праці.
31. Що таке інтелект, захопленість і впевненість науковця?
32. Чи можливе нормування праці науковців? На яких критеріях це можливо здійснити?
33. Охарактеризуйте суть науково-дослідного процесу.
34. Визначте суть поняття та охарактеризуйте види «мозкової атаки».
35. В чому полягає раціональний трудовий режим дослідника?
36. З чого складається наукова організація робочого місця науковця?
37. Чим вимірюється ефективність наукової праці вченого? Які фактори впливають на цю ефективність?
38. Чи є принципи колективізму та колективності тотожними? Поясніть Вашу думку.
39. Дайте визначення понять «наукове дослідження», «науково-дослідний процес».
40. Що виступає об'єктом і предметом наукового дослідження; як співвідносяться між собою ці поняття?
41. Дайте визначення поняття «фактор» та його вплив на досліджуваний об'єкт.
42. Висвітліть класифікацію об'єктів наукового дослідження.

43. Дайте визначення понять «метод», «методика», «методологія».
44. Розкрийте класифікацію методів наукового дослідження.
45. Розкрийте склад загальних методів досліджень.
46. Дайте характеристику частковим методам.
47. Назвіть методи, які входять до складу загальнонаукових?
48. Висвітліть класифікацію конкретно-наукових (емпіричних) методів дослідження та їх методичні прийоми.
49. Який метод дає змогу дослідити виникнення, формування і розвиток процесів і подій у хронологічному порядку?
50. Назвіть умову при якій гіпотеза перетворюється на наукову теорію.
51. Поняття та критерії ефективності інформації у науковому дослідженні.
52. Класифікація інформації.
53. Роль інформації на етапах науково-дослідної роботи. Функції інформації.
54. Джерела інформації та їх класифікація.
55. Систематизація результатів наукового дослідження.
56. Структура звіту з науково-дослідної роботи.
57. Значення цифрового і ілюстративного матеріалу у звіті з науково-дослідної роботи.
58. Вимоги до подання формул, таблиць, ілюстрацій.
59. Нумерація цифрового та ілюстративного матеріалу.
60. Послідовність розміщення літературних джерел у переліку використаної літератури.
61. Елементи бібліографічного опису літератури в процесі науководослідної роботи.
62. Застосування комп'ютерної техніки в процесі впровадження результатів наукових досліджень.
63. Академічна доброчесність у ЗВО.

10. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни студентами очної форми навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство».

11. Рекомендована література

Основна

1. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 136 с.
2. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В.Д. ; Нац. ун-т харч. технологій. Київ: Ліра-К, 2018. 351 с.
3. Методологія науково-дослідної роботи: навч. посібник / О.Б. Кривонос, О.М. Демченко; за ред. О.В. Кононова. К.: ВСВ "Медицина", 2011. 160 с.
4. Біостатистика / підручник за заг.ред В.Ф.Москаленка. К.: Книга плюс, 2009. 184 с.

5. Методы научных исследований в медицине и здравоохранении / Элизабет Де Пой, Лаура Н. Гитлин ; пер. с англ. под ред. В. В. Власова. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. 432 с.

Додаткова

1. Лехан В.М., Вороненко Ю.В. та ін. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань (для ВМНЗ III - IV рівнів акредитації). Дніпропетровськ, Київ. 2004.
2. Методи соціальної медицини / Під заг.ред. О.М. Очередька, О.Г. Процек. Вінниця: Тезис, 2007. 410с
3. Літнарівич Р.М. Основи наукових досліджень. Дисертація на здобуття наукового ступеня: навчальний посібник. – Рівне: Вид-во МЕРУ, 2010. – 60 с.
4. Меерович М. И., Шрагина Л. И. Технология творческого мышления: Практик. пособие. – Минск: Харвест; М.: А.С.Т., 2000. – 432 с.
5. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд: Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2004. – 220 с.
6. Методологія наукових досліджень з державного управління: хрестоматія / упоряд.: С.В. Загороднюк, О.Л. Євмешкіна, В.В. Лещенко; за заг. ред. К.О. Ващенко. Київ: – Вид-во НАДУ, 2014. – 180 с.
7. Методологія системного підходу та наукових досліджень: опорний конспект лекцій / [уклад. Н.В. Фоміцька]. – Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2015. – 60 с.

12. Інформаційні ресурси:

1. Електронна база даних медичних і біологічних публікацій: URL:<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
2. Сайт «Доказова База Даних з Фізичної Терапії»(Physiotherapy Evidence Database) URL: <https://pedro.org.au/>
3. Сайт Google scholar URL: <https://scholar.google.com/>
4. Сайт Cochrane Library URL: <https://www.cochranelibrary.com/>
5. Сайт української асоціації фізичної терапії URL: <https://physrehab.org.ua/>
6. Сайт Українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини URL: <http://www.utfrm.com.ua/>
7. Національна бібліотека України ім. В.И. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Національна медична бібліотека США. URL:<http://www.nlm.nih.gov/>
9. Національна наукова медична бібліотека України. URL: <http://www.library.gov.ua/>